EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 5.6.2019
COM(2019) 522 final

Rekommendation till

# RÅDETS REKOMMENDATION

## om Portugals nationella reformprogram 2019 med avgivande av rådets yttrande om Portugals stabilitetsprogram 2019

Rekommendation till

# RÅDETS REKOMMENDATION

## om Portugals nationella reformprogram 2019 med avgivande av rådets yttrande om Portugals stabilitetsprogram 2019

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken[1], särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser[2], särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) Den 21 november 2018 antog kommissionen den årliga tillväxtöversikten, som inledde 2019 års europeiska planeringstermin för samordning av den ekonomiska politiken. I den togs vederbörlig hänsyn till den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Prioriteringarna i den årliga tillväxtöversikten godkändes av Europeiska rådet den 21 mars 2019. Den 21 november 2018 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Portugal var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som godkändes av Europeiska rådet den 21 mars 2019. Den 9 april 2019 antog rådet rekommendationen

[1] EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

om den ekonomiska politiken i euroområdet (nedan kallad *rekommendationen för euroområdet*).

(2) Med tanke på de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i Ekonomiska och monetära unionen bör Portugal, i egenskap av medlemsstat som har euron som valuta, säkerställa att rekommendationen för euroområdet, vilken avspeglas i rekommendationerna 1– 4, genomförs till fullo och utan onödiga dröjsmål. I synnerhet kommer en inriktning av den investeringsrelaterade ekonomiska politiken på de angivna områdena och att oförutsedda inkomster används till att minska statsskulden att göra det lättare att följa den andra rekommendationen för euroområdet om att stödja investeringar och återuppbygga buffertar. Åtgärder för att minska segmenteringen på arbetsmarknaden, förbättra färdigheter och ändamålsenligheten i sociala trygghetssystem kommer att göra det lättare att följa den tredje rekommendationen för euroområdet om arbetsmarknadens funktionssätt och sociala trygghetssystem. Åtgärder för att minska regelbördan kommer att göra det lättare att följa den första rekommendationen vad gäller företagsklimat och produktivitetsökningar för en ombalansering i euroområdet. Åtgärder för att öka effektiviteten i insolvens- och återvinningsförfaranden kommer att göra det lättare att följa den fjärde rekommendationen för euroområdet om en minskning av nödlidande lån.

(3) Landsrapporten 2019 för Portugal[3] offentliggjordes den 27 februari 2019. Den innehöll en bedömning av hur väl Portugal hade lyckats med de landsspecifika rekommendationerna som rådet antog den 13 juli 2018, med uppföljningen av tidigare års rekommendationer och med sina nationella Europa 2020-mål. Den innehöll också en fördjupad granskning enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011, vars resultat också offentliggjordes den 27 februari 2019[4]. Av analysen drog kommissionen slutsatsen att Portugal har makroekonomiska obalanser. Framför allt utgör den stora nettoutlandsskulden, den privata och offentliga skuldsättningen och en stor andel nödlidande lån sårbarheter, mot bakgrund av en svag produktivitetsökning. Det finns dock fortfarande brister i de politiska åtgärderna, särskilt när det gäller genomförandet av åtgärderna för att minska nödlidande lån och förbättra företagsklimatet. Det kommer att krävas övervakning av hur ett antal reformplaner antas och genomförs, bland annat av finanspolitiska strukturreformer med syfte att öka de offentliga finansernas hållbarhet.

(4) Den 30 april 2019 lade Portugal fram sitt nationella reformprogram för 2019 och sitt stabilitetsprogram för samma år. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas.

(5) Vid programplaneringen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna för 2014–2020 har relevanta landsspecifika rekommendationer beaktats. Enligt artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013[5] får kommissionen begära att en medlemsstat ska se över och föreslå ändringar av sin partnerskapsöverenskommelse och av relevanta program när så krävs för att stödja

[3] SWD(2019) 1021 final.

[4] COM(2019) 150 final.

[5] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 320).

genomförandet av relevanta rekommendationer från rådet. Kommissionen har i riktlinjerna för tillämpning av åtgärder som sammanlänkar effektiva europeiska struktur- och investeringsfonder med sund ekonomisk styrning beskrivit närmare hur den kommer att tillämpa denna bestämmelse[6].

(6) Portugal omfattas för närvarande av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och av övergångsregeln för skuldkriteriet. I stabilitetsprogrammet för 2019 planerar Portugal att nå ett samlat underskott på 0,2 % av BNP 2019, ett överskott på 0,3 % av BNP 2020 samt en ytterligare förbättring till ett överskott på 0,7 % av BNP till 2022. I dessa planer beaktas endast till viss del bankstödåtgärdernas potentiellt höjande effekt på underskottet från och med 2020. På grundval av det omräknade strukturella saldot kommer det medelfristiga budgetmålet – vilket har ändrats från ett strukturellt överskott på 0,25 % av BNP 2019 till en balanserad budget strukturellt sett från 2020 – att uppnås 2020. I stabilitetsprogrammet för 2019 beräknas den offentliga skuldkvoten uppgå till 118,6 % 2019 och 115,2 % 2020, för att sedan nå 103,7 % 2022. Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för dessa budgetprognoser är realistiskt för 2019 och 2020 samt ett positivt scenario för åren därefter. Samtidigt har de åtgärder som ska stödja de planerade underskottsmålen från 2019 och framåt inte beskrivits tillräckligt.

(7) Stabilitetsprogrammet för 2019 innehåller inga uppgifter om budgetkonsekvenserna av de extraordinära utgifterna för förebyggande åtgärder för att skydda det nationella territoriet mot okontrollerade skogsbränder efter de omfattande skogsbränderna 2017. Men portugisiska myndigheter har i en skrivelse av den 9 maj 2019 lämnat tillräcklig dokumentation som styrker dessa extra budgetkostnaders art och omfattning. Framför allt anges det i skrivelsen att det i 2018 års budgetgenomförande ingår extraordinära utgifter motsvarande cirka 0,04 % av BNP avseende förebyggande åtgärder för att skydda det nationella territoriet mot okontrollerade skogsbränder. I skrivelsen av den 9 maj 2019 anges utgifter för krishantering, som klassificeras som engångsåtgärder, samt för förebyggande åtgärder. Eftersom dessa utgifter hör ihop och det finns ett direkt samband med de omfattande skogsbränderna 2017 kan tillämpning av klausulen om ”ovanliga händelser” vara tillämplig när det gäller just redovisningen av utgifter för förebyggande av okontrollerade skogsbränder. Enligt kommissionen uppgår de extra stödberättigande utgifterna för förebyggande åtgärder under 2018 till 0,04 % av BNP. Bestämmelserna i artiklarna 5.1 och 6.3 i förordning (EG) nr 1466/97 gör det möjligt att ta hänsyn till dessa extra utgifter, eftersom dessa exceptionella och omfattande skogsbränder betraktas som en ovanlig händelse med stor inverkan på Portugals offentliga finanser och eftersom hållbarheten inte skulle äventyras av att landet tillfälligt tillåts avvika från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet. Kravet på anpassning mot det medelfristiga budgetmålet 2018 har därför sänkts för att ta hänsyn till dessa extra kostnader.

(8) Den 13 juli 2018 rekommenderade rådet Portugal att säkerställa att den nominella ökningen av primära offentliga nettoutgifter[7] inte överstiger 0,7 % 2019, vilket motsvarar en årlig strukturell anpassning på 0,6 % av BNP. Enligt kommissionens

[6] COM(2014) 494 final.

[7] Primära offentliga nettoutgifter består av totala offentliga utgifter exklusive ränteutgifter, utgifter för EU-program som motsvaras fullt ut av EU-medel, samt icke-diskretionära förändringar i utgifterna för arbetslöshetsförmåner. Nationellt finansierade fasta bruttoinvesteringar är utjämnade över en fyraårsperiod. Diskretionära åtgärder på inkomstsidan eller lagstadgade inkomstökningar är inräknade. Engångsåtgärder på såväl inkomst- som utgiftssidan räknas av mot varandra.

vårprognos 2019 finns det en risk för en betydande avvikelse från den rekommenderade anpassningen under 2019.

(9) Portugal bör under 2020 nå det medelfristiga budgetmålet, med beaktande av den avvikelse som tillfälligt tillåts på grund av ovanliga händelser. Enligt kommissionens vårprognos 2019 är detta förenligt med en högsta nominell ökning av de offentliga nettoutgifterna på 1,5 %, vilket motsvarar en årlig strukturell anpassning på 0,5 % av BNP. Enligt kommissionens vårprognos 2019 finns det vid oförändrad politik en risk för en betydande avvikelse från det kravet 2020. Samtidigt kommer Portugal enligt prognosen att klara övergångsregeln för skuldkriteriet 2019, tack vare den tillåtna årliga avvikelsen på 0,25 %, men ser inte ut att klara skuldkriteriet för 2020. Allmänt sett anser rådet att de nödvändiga åtgärderna bör vidtas från 2019 om Portugal ska lyckas följa stabilitets- och tillväxtpaktens regler. Det är viktigt att oförutsedda inkomster används till att minska den offentliga skuldkvoten ytterligare.

(10) För en ökad hållbarhet i Portugals offentliga finanser krävs en fortsatt tillväxtvänlig konsolidering av dem, men det finns utrymme att förbättra de offentliga finansernas kvalitet och få mer tillväxtvänliga utgifter genom att stödja investeringar (se nedan). Även om de offentliga investeringarna ökade 2018 har de legat på en mycket låg nivå med EU-mått mätt och har även genomgående legat under regeringens egna mål. Det är fortsatt helt centralt att kontrollera efterlevnaden av lagen om kontroll av åtaganden, genomföra budgetramlagen disciplinerat och utan onödiga dröjsmål samt fortsätta med rationaliseringsarbetet för en förbättrad utgiftskontroll och effektivare offentliga utgifter. Nyligen genomförda fristående branschinriktade utgiftsöversyner för särskilda sektorer har lett till begränsade effektivitetsbesparingar totalt sett. För att uppnå högre effektivitetsvinster bör utgiftsöversyner i stället bli ett återkommande inslag i Portugals budgetram. Dessutom krävs fortfarande mer djupgående reformer för att öka effektiviteten och en tydlig helhetssyn med syfte att begränsa de totala utgifterna. Detta bör till stor del utgå från en reformstrategi för den offentliga förvaltningen var syfte är att sysselsättningen i offentlig sektor ska anpassa bättre till behoven av effektiva tjänster, vilket innefattar att stödja omplacering och omskolning av personal samt att lyfta fram individuella prestationer och offentlig förvaltning som en attraktiv arbetsplats för högkompetenta medarbetare.

(11) Portugals offentliga finanser utsätts för ständig press från ogynnsamma demografiska trender, i synnerhet den åldrande befolkningen, vilket påverkar särskilt pensionssystemet samt hälso- och sjukvårdssystemet negativt. Tidigare reformer har visserligen lett till en ökad långsiktig hållbarhet för pensionssystemet men pågående extra pensionshöjningar och reformer avseende förtida pensionering har lett till ytterligare diskretionära ökningar av pensionsutgifterna utöver den underliggande uppåtgående utvecklingen på grund av en åldrande befolkning. Den övergripande hållbarheten i pensionssystemet kan vara i fara om inte tillräckliga kompenserande åtgärder vidtas. I hälso- och sjukvårdssektorn fortsatte man att betona kostnadseffektivitet under 2018, bland annat genom fler centraliserade inköp samt ökad användning av generiska läkemedel och biosimilarer. Samtidigt beror sjukhusens fortsatt höga obetalda skulder på en otillräcklig planering och ett otillräckligt genomförande av budget samt på brister i redovisningskontroll och ledning. De tillfälliga minskningarna av sjukhusens obetalda skulder 2018 är i allt väsentligt ett resultat av avsevärda extraordinära bokslutsåtgärder. Ett nytt program för 2019 syftar till att åtgärda sjukhusens obetalda skulder på strukturell nivå genom införandet av en ny förvaltningsmodell för offentliga sjukhus, tillsammans med en betydande ökning av årsbudgetarna. Programmets möjlighet att minska sjukhusens ackumulering av

obetalda skulder på kort sikt och därmed uppnå en strukturell minskning av den totala skuldstocken beror framför allt på om programmet kan genomföras snabbt och effektivt.

(12) Med högre nettointäkter och lägre skulder för de statligt ägda företagen skulle hållbarheten i Portugals offentliga finanser öka. Myndigheterna budgeterar de statligt ägda företagens nettointäkter som en helhet för att nå en nivå nära balans för 2019, vilket innebär en fördröjning jämfört med tidigare tillkännagivanden där målet var balans redan under 2018. Dessutom har åtgärder för att säkerställa att initiala verksamhetsplaner följs och insatser för en snabbare, öppnare och mer omfattande övervakning blivit fördröjda, och det har gått trögt med att vid behov tillämpa korrigerande åtgärder. I synnerhet har inte en tillräcklig nivå av förhandsinsyn säkerställts, med avseende på finansiering av statligt ägda företag genom rekapitalisering och lån.

(13) Trots vissa pågående åtgärder i syfte att minska segmenteringen på arbetsmarknaden, t.ex. förstärkningen av arbetsinspektionen och lanseringen av ett integrationsprogram för arbetstagare med otrygg anställning inom offentlig förvaltning, ligger andelen visstidsanställda i Portugal fortfarande över EU-genomsnittet. Mer specifika åtgärder som överenskommits mellan regeringen och företrädare för arbetsmarknadens parter, vars syfte är att ytterligare minska segmenteringen på arbetsmarknaden och otrygga anställningsförhållanden samt främja kollektiva avtalsförhandlingar väntar fortfarande på godkännande av parlamentet för att kunna omvandlas till konkret lagstiftning.

(14) Förbättrade villkor på arbetsmarknaden har lett till att färre riskerar fattigdom eller social utestängning. Trots förbättringen är inkomstskillnaderna fortsatt stora och de sociala transfereringarna har en begränsad effekt i fråga om att minska fattigdomen. Visserligen minskar inkomstskillnaderna i Portugal men de är fortfarande betydligt större än EU-genomsnittet. Effekten av minimiinkomstsystemet är bland de lägsta i EU och systemet ger inkomster som motsvarar endast 40 procent av den nationella fattigdomsnivån. Om inte otillräckligheten i de sociala transfereringarna ses över kan det leda till allvarliga påfrestningar i händelse av en framtida ekonomisk avmattning där särskilt utsatta människor påverkas.

(15) Arbetstagarnas låga utbildningsnivå är ett hinder för investeringar och produktivitetsökningar. Omkring 50 % av befolkningen i åldrarna 25–64 år har låg utbildningsnivå, vilket ligger avsevärt över EU-genomsnittet på 22 % 2018. Enligt företagen är bristen på kompetent personal ett betydande hinder för investeringar. Särskilt vad gäller vuxenutbildning finns utrymme att ytterligare engagera de lågutbildade (vars deltagande i utbildning ligger under EU-genomsnittet) och utöka riktade offentliga incitament till små och medelstora företag för utbildning av medarbetarna. Digital kompetens utgör en särskild utmaning, och 50 % av befolkningen i Portugal saknar grundläggande digital kompetens jämfört med EU-genomsnittet på 43 %. Investeringar i utbildning, däribland infrastruktur, är avgörande för att förbättra anställbarhet och social rörlighet.

(16) Åtgärder för att öka deltagandet i högre utbildning, t.ex. en betydande ökning av stipendier, pågår som del av insatser för att öka antalet utexaminerade från högre utbildning. I åldrarna 30–34 år i Portugal har 33,5 % en avslutad högre utbildning, vilket är under EU-genomsnittet på 40,7 %. Dessa fortsatt låga nivåer, särskilt vad gäller utexaminerade i informations- och kommunikationsteknik, naturvetenskap, matematik och statistik, kan ha negativa följder för Portugals produktivitetsökning och innovationsförmåga. Även om regeringen försöker hantera problemet genom att öka

antalet studieplatser inom dessa områden och göra en översyn av den högre utbildningen krävs fler insatser.

(17) Andelen nödlidande lån i det finansiella systemet är 11,3 %, vilket är fortsatt relativt högt. Men de flesta banker har ändå gjort betydande framsteg mot målet att minska andelen nödlidande lån. Sekundärmarknaden för problemtillgångar tog fart eftersom bankerna även ökade nedskrivningarna och andelen nödlidande lån som inte längre bedöms vara förfallna. I en analys av de nödlidande lånen framgår att en fortsatt hög andel (65 %) av de nödlidande lånen härrör från företag. De senaste åren har myndigheterna genomfört ett antal rättsliga och institutionella reformer rörande insolvens och indrivning av skulder. Men genomsnittstiden för insolvensförfaranden är fortsatt lång och antalet icke avgjorda domstolsärenden fortsatt många. De rättsliga ramarna har en stor inverkan på indrivningsprocessen och utsikterna för ett effektivt återtagande av säkerheter. Den långa genomsnittstiden för indrivningsförfaranden påverkar hur marknaden prissätter nödlidande lån.

(18) Det har till stor del saknats reformer som syftar till att förenkla administrationen, eftersom insatser på det här området framför allt består av en generell digitalisering av förfaranden samt engångsprincipen. Det borde vara särskilt prioriterat att begränsa antalet handlingar som måste lämnas in och att antingen ersätta tillståndsförfaranden med enkla intyg om att tillämpliga villkor följs, eller, för mer känsliga sektorer, en förenkling av tillståndsförfarandena genom att förkorta beslutstider och införa ett tyst godkännande. Det har fortfarande inte skett någon effektivisering av åtgärderna för särskilda sektorer. De överdrivet höga avgifterna kvarstår, särskilt i byggsektorn. Dessutom finns det konkurrenshinder i form av brister i planering och övervakning av offentlig upphandling. Resultaten för offentlig upphandling kan förbättras genom att en strukturerad och kvantifierad planering införs samt genom att en mer strikt tillsyn över kontraktens utförandefas säkerställs. Trots att direkta tilldelningar minskade i hög grad från 2017 till 2018, används de fortfarande i stor omfattning.

(19) Inom ramen för programmet för ekonomiskt stöd har Portugal gjort en ansträngning att minska regelbördan för kraftigt reglerade yrken, i synnerhet genom införandet av ramlagen från 2013. Men i vissa fall har denna utveckling avstannat eller till och med backat, genom antagandet av förordningar för enskilda yrken och införandet av ett förbud som gäller koncerner. Det finns fortfarande regleringshinder och administrativa hinder för företagstjänster och vissa fria yrken vilket väcker farhågor rörande konkurrens, prisnivåer, innovation och kvaliteten på tjänsterna. Hittills har inga reformplaner offentliggjorts som reaktion på kommissionens rekommendationer om reglering av vissa yrken[8], eller som reaktion på OECD Competition Assessment Review från 2018 om Portugals självreglerande yrken (i samarbete med den portugisiska konkurrensmyndigheten).

(20) Villkoren för företagens tillgång till finansiering har förbättrats de senaste åren och andelen företag som uppger att tillgången till finansiering är ett huvudsakligt hinder för investeringar ligger nu på samma nivå som EU-genomsnittet. De portugisiska myndigheterna har lanserat och utökat flera initiativ inom detta område, t.ex. programmet Capitalizar och andra program som vänder sig till vissa typer av företag eller sektorer. Men portugisiska företag förlitar sig fortfarande till stor del på sina egna resurser vid finansiering av investeringar och en betydande del av banklånen hamnar i företag med väldigt låg produktivitet. Den låga nivån av investerat kapital per arbetstagare utgör ett stort hinder för en uppgradering av produktivitetsstrukturen i den

[8] SWD(2016) 436 final.

portugisiska ekonomin. Mot denna bakgrund är det viktigt att produktiva investeringar ökar, samtidigt som de gradvis dirigeras om till företag med tillväxtpotential och till sektorer med hög produktivitet. Andra finansieringskällor, t.ex. riskkapital och eget kapital, har visserligen ökat de senaste åren men ligger fortfarande markant under EU-genomsnittet.

(21) Rättssystemet blir allt mer effektivt men har fortsatt stora problem med utdragna förfaranden och en stor eftersläpning av ärenden, särskilt i förvaltnings- och skattedomstolarna. Insatserna för att bekämpa korruption fortsätter men det är fortfarande svårt att förebygga korruption på grund av avsaknaden av en samordnad strategi och fragmenterade ansvarsområden.

(22) FoU-investeringarna har nyligen börjat öka igen, men de är fortfarande inte tillräckligt stora för att räcka till en uppgradering av Portugals nationella forsknings- och innovationssystem. Efter att ha minskat i många år har andelen FoU-utgifter i förhållande till BNP ökat nyligen och 2017 var FoU-intensiteten i den privata sektorn något större än i den offentliga sektorn. Mycket lite har skett i fråga om att uppgradera Portugals ekonomiska struktur i syfte att öka andelen produktion med högre förädlingsvärde inom högteknologisk tillverkning och kunskapsintensiva tjänster. Att främja investeringar i immateriella tillgångar, bland annat forskning och utveckling, men också i ledningskompetens, finanskunskap och digital kompetens som hjälper företag att växa, öka innovationsförmågan och få tillträde till exportmarknader ger Portugal en betydande möjlighet att få fart på investerings- och produktivitetsökningar.

(23) På grund av otillräckliga sjöfarts- och järnvägsförbindelser har exportinriktade företag svårt att fullt ut utnyttja den inre marknadens potential. Det geografiska läget gör Portugal till en naturlig ankomsthamn, särskilt för de transatlantiska rutterna. Snabba investeringar i nya containerterminaler i Sines och Barreiro (Terminal Vasco da Gama) samt slutförandet av de pågående investeringsprojekten i andra stora portugisiska hamnar (Viana do Castelo, Leixöes, Aveiro, Figueira da Foz, Setúbal) skulle öka containerhanteringskapaciteten i dessa hamnar. Järnvägen är fortfarande kraftigt underutnyttjad i förbindelserna med Spanien (både öst-väst- och nord-syd-korridorerna). Genom att ta fram en omfattande plan för Iberiska halvön, innefattande identifiering av mellanliggande steg, terminaler, förbindelselänkar för att dra fördel av uppgraderingen av det spanska nätet samt utveckling av Internationella järnvägsunionens spårvidd skulle Portugal kunna prestera bättre i den internationella järnvägstrafiken.

(24) Investeringar i resurseffektivitet och klimatomställning bidrar till att en långsiktig och hållbar tillväxt kan uppnås. Att förutse de negativa effekternav av klimatförändringar, t.ex. översvämningar och skogsbränder, är fortsatt en utmaning i Portugal. Svårigheterna med att nå energieffektivitetsmålet för 2020 finns kvar och enligt de senaste uppgifterna från 2017 ökar energiförbrukningen. Det finns fortfarande gott om utrymme att förbättra energieffektiviteten i byggnader och minska företagens energiförbrukning. Bättre energiförbindelser på Iberiska halvön kan bidra till ökad konkurrens och underlätta användningen av förnybar energi.

(25) Programplaneringen för EU-medel för perioden 2021–2027 kan bidra till att åtgärda en del av de brister som identifierats i rekommendationerna, särskilt på de områden som anges i bilaga D till landsrapporten[9]. Portugal skulle på detta sätt bättre kunna utnyttja dessa medel på de identifierade områdena, med beaktande av regionala skillnader och

[9] SWD(2019) 1021 final.

den särskilda situationen med de yttersta randområdena. Att stärka landets administrativa kapacitet att förvalta dessa medel är en viktig faktor för att den här investeringen ska lyckas.

(26) Kommissionen har inom ramen för den europeiska planeringsterminen för 2019 gjort en omfattande analys av Portugals ekonomiska politik och redogjort för den i 2019 års landsrapport. Kommissionen har även bedömt stabilitetsprogrammet för 2019, det nationella reformprogrammet för 2019 samt uppföljningen av de rekommendationer Portugal har fått tidigare år. Kommissionen har beaktat inte bara programmens relevans för hållbarheten i finanspolitiken och den socioekonomiska politiken i Portugal utan också att unionens regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i unionen genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på unionsnivå.

(27) Mot bakgrund av denna bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet för 2019 och dess yttrande[10] återspeglas särskilt i rekommendation 1.

(28) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och denna bedömning har rådet granskat det nationella reformprogrammet för 2019 och stabilitetsprogrammet för 2019. Dess rekommendationer enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 återspeglas i rekommendationerna 1–4. Dessa rekommendationer bidrar också till genomförandet av rekommendationen för euroområdet, särskild de första, andra och fjärde rekommendationerna för euroområdet. De finanspolitiska åtgärder som det hänvisas till i rekommendation 1 bidrar bland annat till att hantera obalanser med koppling till hög statsskuld.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Portugal att under 2019 och 2020 vidta följande åtgärder:

1. Nå det medelfristiga budgetmålet 2020, med hänsyn till den tillfälligt tillåtna avvikelsen på grund av ovanliga händelser. Använda oförutsedda inkomster till att snabbare minska den offentliga skuldkvoten. Förbättra kvaliteten på de offentliga finanserna genom en prioritering av tillväxtstimulerande utgifter samtidigt som förbättringar genomförs av övergripande utgiftskontroll, kostnadseffektivitet och adekvat budgetarbete, med särskild inriktning på en varaktig minskning av sjukhusens obetalda skulder. Förbättra den ekonomiska hållbarheten hos statligt ägda företag och samtidigt säkerställa en snabbare, öppnare och mer omfattande övervakning.

2. Anta åtgärder för att hantera segmenteringen på arbetsmarknaden. Förbättra kompetensnivån hos befolkningen, särskilt deras digitala kompetens, bland annat genom att göra vuxenutbildningen mer relevant för arbetsmarknadens behov. Öka antalet utexaminerade med högre utbildning, särskilt inom vetenskap och informationsteknik. Förbättra effektiviteten och ändamålsenligheten i det sociala skyddsnätet.

3. Inrikta den investeringsrelaterade ekonomiska politiken på forskning och innovation, järnvägstransporter och hamninfrastruktur, en övergång till koldioxidsnål energi samt en utökning av sammanlänkningar av energinät, med beaktande av regionala skillnader.

4. Tillåta en snabbare återvinning av säkerheter som är knutna till nödlidande lån genom att öka effektiviteten i insolvens- och återvinningsförfaranden. Minska den

[10] Enligt artikel 5.2 i rådets förordning (EG) nr 1466/97.

administrativa bördan och regelbördan för företag, främst genom att minska sektorspecifika hinder för tillstånd. Ta fram en plan för att minska restriktionerna för kraftigt reglerade yrken. Öka effektiviteten i förvaltnings- och skattedomstolar, särskilt genom att förkorta handläggningstiden.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar*
*Ordförande*